

המחלקה לעיצוב קרמי זכוכית

ראש המחלקה: ד"ר ערן ארליך
רכזת מנהלית: שירלי ברנדל
טכנאי : איברהים משארהא
תחזוקה: מוהנאד גווילס
מנחה טכני עיצוב מוצר: עמרי נסים
מנחה טכנית זכוכית: נועה פיין ואדם שלוי
טל. 02-5893327 פקס 02-5824068

עירית אבא
מיקה אורסתיו
שרן אלרן
ד"ר ערן ארליך
גליה ארמלנד
ליז ביגר
הילה בן ארי
ד"ר רחלי בן-קנז וקשלק
פרופ' מולי בן ששון
עינב ברנס אליאסוב
אולה ברנר
לנה דובינסקי
ליאור וגימה
אבנר זינגר
רונן ימין
פרופ' הילה לולו ליני פרח כפר בירעים
מיה מוצ'בסקי-פרנס
עינב מקורי
אמנון עמוס
יעל עצמוני
סשה סרבר
טל פרנקל אלרואי
איילה צרפתי
מוש קאשי
ג'קרנדה קורי
ד"ר זיויה קיי
דפנה קפמן
הדרה רבינוביץ
ד"ר בוריס שפייזמן

מתרגלים ועוזרי הוראה:
מעין בן יונה
מיכל הרדה
לירון משולם
עמרי נסים
נועה פיין
אדם שלוי

המחלקה לעיצוב קרמי היא מראשונות המחלקות בבצלאל והראשונה לזכות בהכרה אקדמית. לא פלא לפיכך כי למחלקה מסורת ארוכת שנים של פיתוח תהליכי יצירה ועשייה העוסקים בתחומי החומר והזכוכית תוך השענות על הידע הרב שנצבר. מרצים מנוסים ומובילים בתחומם עוסקים בריענון מתמיד של תחומי הדעת תוך איתגור מתמשך של המוכר ועידוד של חדשנות פורצת גבולות.

המחלקה הינה גוף ייחודי בנוף המחלקות לעיצוב בארץ ואחת מהמחלקות הגדולות מסוגה בעולם, הן בהיקפה והן בתחומי הידע בהם היא עוסקת. המחלקה מציעה לך גישה חדשנית ומקורית אל המסורת הקרמית ואל מסורת הזכוכית. ומאפשרת לך לפתח עמדה עיצובית מקורית ביחס לתפיסות עיצוביות מקובלות מתוקף היותה נשענת על נקודת מוצא חומרית ומתוקף התהליכים המתקיימים בה השואבים ממסורת הקרפט (אומנות) המקבלים רוח חדשה, רעננה ומקורית. מרצי המחלקה אותם תפגוש/תפגשי הם אמנים ויוצרים פעילים הפותחים בפני הסטודנטיות/ים במחלקה את השערים לדיון כנה ועמוק בסוגיות היסוד של תחומי האמנות והעיצוב מתוך הניסיון אותו רכשו בעשייתם האישית. המחלקה עוסקת בכל ההיבטים העיצוביים הנוגעים בשאלות האקטואליות ביותר: החל בקשר בין עשייה חומרית למדיות דיגיטליות דרך שאלות על קיימות ואקולוגיה וכלה בשאלות חברתיות וערכיות. במחלקה שמנו לנו למטרה להעניק לבוגרינו את ההכשרה המקצועית והכרת החומר ברמה הגבוהה ביותר כדי להכניס להיות אנשי מקצוע איכותיים מתוך אמונה כי זה הבסיס אשר יעניק להם נקודת מוצא משוכללת לפיתוח הקרירה האישית כמעצבים וכאמנים. כך אנו רואים לא רק תלמיד/ה שבא/ה לרכוש ידע מקצועי אלא גם שותף/פה פעיל/ה לבניית אתוס של איכות, דיוק, מחויבות ולהט עשייה אשר ישפיעו על פניה של החברה הישראלית. דווקא מסורת הקרפט (אומנות) היא זו שמציעה נקודת מוצא ביקורתית ועמדה ערכית אלטרנטיבית למצוקות ולדוויים של החברה במאה ה-21 והמחלקה שלנו היא בית לאלו החולמים כי ניתן לשנות.

תכנית הלימודים

המחלקה עוסקת בשני תחומי חומר: חומר (קרמיקה) וזכוכית. בשני תחומים אלו לומדים הסטודנטיות/ים במחלקה לפעול בגישות שונות- פיסול, אומנות (קרפט) ועיצוב. הן לחומר הקרמי והן לזכוכית יש מגוון אפשרויות ביטוי ופרקטיקה. בתחום החומר הקרמי הסטודנטיות/ים לומדים את הטכניקות הידניות המסורתיות, לימודי קדרות, גלזורות, טכניקות פיסוליות בחומר קרמי ובחומרים נוספים ושילוב של פיסול חומרי במדיות שונות כגון וידאו, מייצג ועוד. בנוסף הם רוכשים ידע בטכניקות עיצוביות החל מטכניקות מתועשות וכלה בהדפסה תלת ממדית ועבודה בסביבת מחשב.

בתחום הזכוכית הסטודנטיות/ים במחלקה לומדים את טכניקות הזכוכית השונות כגון ניפוח זכוכית חמה, יציקות, פיזינג, סלמפינג, עבודה קרה, עבודת מבער, וניפוח פירקס בהן הם משתמשים לפיתוח של מבע אמנותי אישי הכולל אינטגרציה של הזכוכית עם חומרים נוספים ושילוב הזכוכית בשפת האמנות העכשווית ובנוסף הם לומדים פיתוח של תהליכים עיצוביים מתקדמים בתחום הזכוכית.

שנה א'

שנת הלימודים הראשונה במחלקה מתחלקת לשני סמסטרים, במהלך הסמסטר הראשון הסטודנטיות/ים לומדים במסגרת של סדנאות אינטנסיביות ומרוכזות את תחומי הידע המרכזיים של המחלקה והסמסטר נחלק למספר סדנאות כגון סדנת רישום, סדנת חומר קרמי, סדנת תבניות ומורפולוגיה וסדנת זכוכית. בתום סמסטר א' הסטודנטיות/ים מתבקשים לבחור בתחום חומר מרכזי בו הם רוצים להתמחות ובמהלך סמסטר ב' הם לומדים לעומק תוך התמקצעות רבה את תחום החומר הקרמי או את תחום הזכוכית. לאורך כל שנת הלימודים הראשונה מלווה הלימוד במסגרת שיעור של סדנא רעיונית עיצובית/פיסולית אשר בה הסטודנטיות/ים לומדים לפתח את שפתם האישית כיוצרים.

שנים ב'-ג'

במהלך הלימודים בשנים ב'-ג' הסטודנטיות/ים במחלקה בוחרים את תוכנית הלימודים שלהם מתוך מגוון של כ- 26 סטודיו שונים העוסקים בגופי הידע המחלקתי כגון סטודיו כלים גדולים, סטודיו ביוגרפיה וחומר, סטודיו ניפוח זכוכית, סטודיו גופי תאורה ועוד ועוד. במהלך שנתיים אלו הסטודנטיות/ים מחויבים ללמוד כ-14 סטודיו (7 סטודיו שנה ב' 7 סטודיו שנה ג') בנוסף הסטודנטיות/ים בוחרים בסדנת פרויקט אישי סמסטרילית בה הם מפתחים את תחום העניין והשפה האישית שלהם בהנחיה של מרצי המחלקה. את הלימודים לאורך שנתיים אלו מלווה סדנת מחקר ותיאוריה בה הסטודנטיות/ים מפתחים מחקר עצמאי על בסיס של הכרות עם תחום החומר בו בחרו הכולל ממד מעשי ותיאורטי כאחד, בהנחיה של מרצים מהמחלקה ומהמחלקה לתרבות חזותית וחומרית.

שנה ד'

במהלך הלימודים בשנה ד' הסטודנטיות/ים במחלקה עוסקים בפיתוח פרויקט הגמר שלהם בהנחיה אישית אותה הם בוחרים. בנוסף הם לומדים שני קורסים שנתיים התומכים בפיתוח פרויקט הגמר: קורס מסמך ליווי, וקורס תערוכה ובשני קורסים נוספים בסמסטר א' האחד של סדנה חומרית-רעיונית והשני סטודיו לבחירה. במהלך שנה ד' הסטודנטיות/ים מקבלים הנחייה לפיתוח מקצועי לטובת הקריירה האישית שלהם לאחר תום הלימודים.

מבנה תכנית הלימודים

שנה א' – סה"כ 24 נ"ז:

- סמסטר א' – 12 נ"ז
סדנה רעיונית – 1 נ"ז
סדנת רישום – 3 נ"ז
סדנת תבניות – 2 נ"ז
סדנת חומר – 3 נ"ז
סדנת זכוכית – 3 נ"ז

- סמסטר ב' – 12 נ"ז
סדנה רעיונית – 1 נ"ז
כיתת חומר:
יסודות קרמים 3 נ"ז
טכנולוגיה 2 נ"ז
קדרות 3 נ"ז
טכנולוגיות בתעשייה הקרמית 3 נ"ז

כיתת זכוכית:

מבער 3 נ"ז

מידול, תיבנות וניפוח 2 נ"ז

ניפוח בסיסי 3 נ"ז

סלמפינג, פיזינג ועבודה קרה 3 נ"ז

שנה ב – סה"כ 24 נ"ז:

7 סטודיו כל אחד 2 נ"ז (3 סמסטר א' + 4 סמסטר ב') = 14 נ"ז
2 סדנת פרויקט אישי כל אחד 2 נ"ז (1 סמסטר א' + 1 סמסטר ב') = 4 נ"ז
1 סדנת מחקר שנתי 4 נ"ז
התמחות קיץ 2 נ"ז

שנה ג – סה"כ 24 נ"ז:

7 סטודיו כל אחד 2 נ"ז (4 סמסטר א' + 3 סמסטר ב') = 14 נ"ז
2 סדנת פרויקט אישי כל אחד 2 נ"ז (1 סמסטר א' + 1 סמסטר ב') = 4 נ"ז
1 סדנת מחקר שנתי 4 נ"ז
התמחות קיץ 2 נ"ז

שנה ד – סה"כ 24 נ"ז:

סדנה חומרית רעיונית (סמסטר א'), 3 נ"ז
1 סטודיו, 2 נ"ז
תערוכה, שנתי 6 נ"ז
מסמך ליווי, שנתי 4 נ"ז
פרויקט גמר, שנתי 9 נ"ז
במהלך שנים א' ב' וג' יתקיימו שני פנלים בסוף כל סמסטר. ציון עובר בפנל 60

סטודיו

סטודיו הוא מסגרת לימודים בה ישנה הקנייה מתודולוגית של ידע, במסגרת זו הסטודנטים/יות נדרשים להגיע לרמת ידע כפי שהיא הוגדרה על ידי תכנית הלימודים ומרצי הסטודיו.

סדנת פרויקט אישי (ספ"א)

סדנת פרויקט אישי בשונה מהסטודיו היא מסגרת המאפשרת לסטודנט להגדיר, לסמן, לחתור ולממש את היעד האישי שלו. הסטודנט נעזר לשם כך במנחה שהוא בוחר ומעמיד לביקורת בסופו של דבר את יכולותיו, האמביציה שלו ומידת מחויבותו לתהליך שעשה.

סדנת מחקר ותיאוריה

זו מסגרת הלימודים היחידה במחלקה שהיא מסגרת חובה (למעט הקולוקיום). במסגרת זו הסטודנטים לומדים לסנטז ארבעה אפיקים שונים של עשייה: ידע, עניין, תיאוריה ומעשה. במסגרת הקורס הסטודנטים נחשפים לגופי ידע שונים (ידע) הם נדרשים לבחור את העניין האישי שלהם מתוך גוף הידע הכללי (עניין) ולפתח מהלך מתודי של מחקר משולב תיאורטי ומעשי כאחד בהנחיית מנחי הקורס.

הקולוקיום המחלקתי

הקולוקיום המחלקתי הוא מסגרת לימודים המיועדת ליצר מפגש של הסטודנטים/ים במחלקה משנה א' ועד לשנה ד'. מסגרת זו תכנס את כלל המחלקה לדין משותף בסוגיות העוסקות בשאלות היסוד של העשייה האמנותית, העיצובית והקרפטית מפרספקטיבות של עשייה, חקר תרבות ופילוסופיה ותאפשר את פיתוח השיח המחלקתי ואיתגורו על ידי הבאת מרצים מהשורה הראשונה לדין בסוגיות אלו.

הקולוקיום יתקיים אחת לשבועיים בימי שני בשעות הצהריים מ-13:00 ועד ל-14:00 ויהיה פתוח לקהל הרחב על בסיס מקום פנוי.

הקולוקיום הינה מסגרת חובה ותכנס כמטלה בקורסי החובה בכל שנה

שנה א' -סדנה רעיונית, שנה ב' + ג' – סדנת מחקר ותיאוריה, שנה ד' – מסמך ליווי. סטודנט שיחסיר מעל המכסה במסגרת הקולוקיום ירד לו ציון בהיקף של 15% מקורס החובה.

התמחות בקיץ

במסגרת הלימודים של הסטודנטים/ים בשנים ב' וג', הסטודנטים/ים יעבדו כאסיסטנטים וייקחו חלק פעיל בחיי סטודיו חיצוניים ובפרויקטים בתחומים הבאים: קרמיקה, זכוכית, פיסול, אמנות, עיצוב, אוצרות ומחקר. מסגרת התכנית היא 100 שעות אותם ניתן לממש מסוף שנת הלימודים ועד סוף סמסטר א' של השנה העוקבת. פריסת השעות הינה גמישה, היא יכולה להיות קשורה לפרויקט מרוכז או לעבודה מתמשכת בסטודיו.

סדנת סתיו (16-18 בדצמבר) **סדנת אביב (תאריך יפורסם בתחילת שנת הלימודים)**

במהלך כל סמסטר יופסקו הלימודים הסדירים במחלקה בשנים ב'-ג' לטובת סדנות מיוחדות להעשרת הסטודנטיות/ים וחשיפתם לתחומי ידע משיקים לעשייה המחלקתית. סדנאות אלו מועברות על ידי מרצים אורחים שמחוץ לסגל המחלקה. ההשתתפות בסדנאות היא חלק מדרישות הסף המחלקתיות לקבלת מלגות וזכייה בפרסי הצטיינות.

רזידנטי

המחלקה מקיימת החל משנת הלימודים הנוכחית תכנית רזידנטי המיועדת לאמנים ומעצבים בינלאומיים מתחומי הזכויות והחומר. במהלך האירוח האמנים והמעצבים יעבירו סדנאות לסטודנטים במחלקה.

הוראות ונוהלי עבודה

תנאי מעבר משנה לשנה

ציון עובר בסדנת פרויקט אישי + 6 סטודיו לפחות
ציון עובר בסדנת מחקר ותיאוריה
ציון עובר בפנל
*ציון עובר = 60

ציון פרויקט גמר שנה ד'

הגשה מעשית
הגשה סופית - הציון יורכב משקלול ציון צוות מרצים וציון של מבקר חיצוני
הגשת תערוכה - הציון יורכב משקלול ציון צוות מרצים וציון של מבקר חיצוני

הגשת פרויקט הגמר לארכיון בצלאל

הארכיון הממוחשב של בצלאל "בצלאל קטלוג" מתעד ומנגיש לסטודנטים ולציבור הרחב את הדימויים של פרויקט הגמר באמצעות רשת האינטרנט. יש חשיבות רבה לתיעוד של העבודות והנגשתם הן מבחינה מחקרית - אקדמית והן מבחינה שיווקית ויחסי ציבור הן לאקדמיה והן לסטודנט המציג עבודתו.
החל משנה זו, הגשת פרויקט הגמר לארכיון בצלאל ע"י הסטודנט היא חלק בלתי נפרד מהגשתו למחלקה ומהווה תנאי לקבלת הציון הסופי בעבור הפרויקט.
לצורך כך, פיתח ארכיון בצלאל פורמט מקוון (און ליין) המאפשר לכל סטודנט בתהליך קצר ופשוט ביותר להזין את פרטי פרויקט הגמר שלו.
תהליך זה מייעל באופן משמעותי את איכות הנתונים במערכת, את האחידות של מונחי האחזור ואת זמינות הנתונים.
ארכיון בצלאל יעביר בתיאום עם המחלקות הדרכה לסטודנטים לגבי אופן מילוי הטופס במהלך שנת הלימודים.

נוהלי עבודה בסדנאות ובכיתות

חומרים

חנות הכל בו הממוקמת בבניין האקדמיה מוכרת את כל החומרים הנדרשים לקורסים השונים. בנוסף הסטודנטיות/ים במחלקה רוכשים באופן מרוכז ומוזל חומרים מספקים חיצוניים. סטודנטים בשנה א' יקבלו בתחילת שנת הלימודים רשימת ציוד (ארגז כלים) אותו הם נדרשים לרכוש בהתאם להנחיות רכזת שנה א'.

תשלום עבור חומרים בקורסי זכויות

סדנת זכויות שנה א' – סכום שנתי משוער של כ- 100 ₪ לסמסטר, בסיום כל סמסטר נבדק מול צריכה אישית של הסטודנט וינתן הסכום הסופי לחיוב. קורס ניפוח זכויות – השתתפות בקורס מחייבת בסכום של 150 ₪. קורסי זכויות בשנים ב' ג' ד' – הסכום נבדק ונקבע מול צריכה אישית של כל סטודנט, בסיום כל סמסטר.

בטיחות וגיהות

חובה על הסטודנטיות/ים לעבוד בכל שטחי המחלקה עם נעלי עבודה, ובעת עבודה על מכשירים לחבוש משקפי מגן ולהשתמש באטמי אוזניים. נושאי בטיחות וגהות הם חלק מהכשרת הסטודנט לאיש מקצוע. סטודנט שלא יקיים את ההוראות הבטיחות והגהות עבודתו תופסק מיידית והוא יתבקש לצאת מהכיתה/סדנא ובנוסף יעלה לוועדת משמעת מחלקתית.

תחזוקה

עם תום הגשות בסמסטר א', יוקדש יום מיוחד לניקיון יסודי של הכיתות והסדנאות. עם תום הגשות בסמסטר ב', לאחר מועד פינוי הכיתות, יוקדש יום מיוחד לניקיון יסודי של הכיתות והסדנאות. סטודנטים שלא יופיעו לימים אלו יעלו לוועדת משמעת מחלקתית.

ציוד וכלים

בתחילת השנה יינתנו לסטודנט דפי הנחיות לשימוש בתנורים ובמכשירי הסדנאות. על הסטודנטיות/ים לעבוד בהתאם להנחיות. סטודנט שלא יקפיד על הנהלים יובא עניינו בפני ועדת המשמעת המחלקתית. נזק שייגרם לכלים ולציוד בשל שימוש שלא על פי הנהלים יחייב את הסטודנט בתשלום מלוא הנזק. תלמידי שנה א' יעברו הדרכה חובה ע"י טכנאי המחלקה, ללא הכשרה זו לא תינתן אפשרות לעבודה בסדנאות.

גלריית הסטודנטיות/ים – האינקובטור

המחלקה העמידה גלריה לתצוגה אישית לטובת הסטודנטיות/ים במחלקה. תלמידי המחלקה מוזמנים להציג עבודות ופרויקטים באינקובטור בתאום עם הילה לולו ליני פרח כפר בירעים, אוצרת הגלריה.

ועדת הוראה

נציגי הסטודנטיות/ים לוועדת הוראה המחלקתית נבחרים בתחילת שנת הלימודים לוועדת ההוראה הסטודנטיות/ים יבחרו נציג מכל תחום ולא מאותה שנה.

זכויות יוצרים

פיתוח זיגוג או חומר חדש על ידי סטודנט, ישמש כתרומה לידע למחקר ולפיתוח וייחשב כרכוש האקדמיה. הפיתוח יקרא על שם הסטודנט. סטודנט רשאי להציג או למכור עבודות מדפוסים שנעשו במסגרת הלימודים, רק לאחר שחרור זכויות יוצרים על ידי נשיא האקדמיה.

שנה א'

רכזת: מיה מוצ'בסקי- פרנס

כל סטודנט/ית צריך ללמוד סמסטר אחד של סדנה רעיונית עיצובית וסמסטר אחר של סדנה רעיונית פיסולית

סדנה רעיונית פיסול

סמסטר א', 3 ש"ש, 1 נ"ז יום שלישי 10:00 – 13:00

סמסטר ב', 3 ש"ש, 1 נ"ז, יום רביעי 14:00- 17:00

פרופ' הילה לולו לינ פרח כפר בירעים

זהות- אני/ עצמי/ פרטי/ אישי בחלל נתון- ציבורי/ משותף.

סידרה של תרגילים קצרים העוסקים שאלות ותשובות על זהות, מקום, פונקציה, תנועה, עבודה, חלל אישי ומרחב משותף.

בליווי רפרטים מעבודות אמנות ועיצוב רלוונטיות בצילום ובוידאו.

סדנה רעיונית עיצובית

סמסטר א', 3 ש"ש, 1 נ"ז יום שלישי 10:00 – 13:00

סמסטר ב', 3 ש"ש, 1 נ"ז, יום רביעי 14:00- 17:00

ד"ר זיויה קיי

מטרת הסדנה היא לפתח מודעות למשמעות החזותית של המרחב השגרתי ולאפשר התנסות בפיתוח תהליכי עיצוב שראשיתם חיפוש אינטואיטיבי או מכוון ותכליתם גיבוש תפישה רעיונית וחזותית.

הסדנה תחשוף בפני המשתתפים את חווית תהליך העיצוב כמעצבים וכמשתמשים ואת העיצוב ככלי המכתיב דפוסי פעולה דומיננטיים בתרבות. נקודת המוצא היא תפקיד המעצב בתרבות כיוצר ארגז כלים של הרגלים ומיומנויות שהופכים למודלים של פעולה המסדירים את החיים החברתיים ואת תמונת העולם. במהלך המפגשים יודגמו אסטרטגיות מתחומי התרבות החומרית והחזותית, מגמות של התפתחות מושגי תרבות ומושגים ראשוניים של חשיבה ביקורתית. הסדנה מבוססת על עבודה אישית של המשתתפים ומפגש ודיון קבוצתיים. המטלות יתמקדו ביצירת שינוי, שילוב בין דפוסי תרבות קיימים ותהליכי יצירה מקוריים כרקע לתהליך גיבוש תפישת עולם אישית.

פירוט הקורסים:

סמסטר א'

הסטודנטיות/ים ילמדו ארבע סדנאות מרכזות

סדנת רישום - ארבעה שבועות

מרצים: ד"ר ערן ארליך, פרופ' מולי בן ששון ומוש קאשי

סדנת זכוכית - שלושה שבועות

מרצים: ד"ר בוריס שפייזמן, ליז ביגר, נועה פיין

סדנת תבניות - שלושה שבועות

מרצים: מיה מוצ'בסקי פרנס, פרופ' מולי בן ששון, עומרי נסים

סדנת חומר - חמישה שבועות

מרצים: רונן ימין, ג'קרנדה קורי, עינב ברנס אליאסוב, יעל עצמוני, ד"ר רחלי בן-קנז וקשלק

סמסטר ב'
שיטת לימוד בסמסטר ב' מבוססת על שיעור ותרגיל (שו"ת)

כיתת זכוכית

תרגיל – עבודה חמה
סמסטר ב', 3 ש"ש
יום שני 12:50-9:30
נועה פיין

שיעור מבער
סמסטר ב' 3 ש"ש, 3 נ"ז
יום שני 14:30 – 17:30
דפנה קפמן

במסגרת הקורס תלמד טכניקת עבודה במבער עם זכוכית רכה, תוך לימוד עקרונות עבודה נכונה ובטוחה. הקורס יתמקד בעקרונות הטכניקה וביישומן תוך פיתוח רעיוני. במהלך הקורס יחשפו הסטודנטיות/ים ליישומים בתחום המבער, מתקופות קדומות ועד יישומם בעולם האמנות העכשווית.

מידול, תיבנות וניפוח
סמסטר ב' 3 ש"ש, 2 נ"ז
יום שלישי 10:00-13:00
אולה ברנר

בקורס זה הסטודנטיות/ים יילמדו תכנון ופיתוח תבניות למודלים מחומרים שונים. הכרות עם טכניקות עבודה שונות בניפוח תבניות. בניית תבניות למודלים מחומר ושעווה. הכנת תבניות רדי מייד, גבס חמות/קרות לניפוח מודלים עיצוביים ופיסוליים. שילוב טכניקות כגון יציקה וניפוח.

סלמפינג, פיוזינג ועבודה קרה
סמסטר ב' 3 ש"ש, 3 נ"ז
יום שלישי 14:00-17:00
ליז ביגר

מסגרת קורס זה מתחלקת בין העמקת המיומנות בתחום ההפלה (סלמפינג) פיוזינג ולימוד יסודות העבודה הקרה לטיפול בגימורים ופני השטח בזכוכית.

תרגיל – עבודה קרה
סמסטר ב', 3 ש"ש
יום רביעי 14:00-17:00
אדם שלוי

ניפוח בסיסי
סמסטר ב' 3 ש"ש, 3 נ"ז
יום חמישי 10:00 – 12:00
עינב מקורי

במסגרת הקורס הסטודנטיות/ים יפתחו ויעמיקו את יסודות העבודה הנכונה והבטוחה בניפוח זכוכית תוך שיכלול המיומנות דרך סדרת תרגילים המשלבים הבנה עיצובית ושליטה טכנית.

תרגיל - מבער
סמסטר ב', 3 ש"ש
יום חמישי 17:00-14:00
מיכל הרדה

סמסטר ב'
כיתת חומר

קדרות
סמסטר ב' 3 ש"ש, 3 נ"ז
יום שני 12:30 – 9:30
ג'קרנדה קורי

הקורס יעמיק ויבסס את יסודות הקדרות שנלמדו בסמסטר א' ויעניק לתלמידים את המיומנות הנדרשת כדי להמשיך ולפתח את מקומם כמעצבים ואמנים במהלך לימודיהם בשנים המתקדמות. במסגרת הקורס הסטודנטיות/ים יתנסו בפיתוח המיומנות הקדרית תוך התייחסות לכל ההיבטים של עבודת הגלגל.

תרגיל - תבניות
סמסטר ב', 3 ש"ש
יום שני 14:30-17:30
עמרי נסים

טכנולוגיה
סמסטר ב' 3 ש"ש, 2 נ"ז
יום שלישי 13:00 – 10:00
ד"ר רחלי בן-קנז וקשלק

יסודות קרמיים
סמסטר ב' 3 ש"ש, 3 נ"ז
יום שלישי 17:00 – 14:00
מיה מוצ'בסקי פרנס

הקורס יכלול: הכרות עם החומר הקרמי על מגוון תכונותיו. הקניית שיטות עבודה, לימוד ופיתוח מיומנויות ויכולת התמודדות עם אתגרים טכניים ורעיוניים. במסגרת הקורס ידונו נושאים כגון: צורה, נפח, יחסי פנים חוץ ומרחב.

תרגיל – יסודות קרמיים
סמסטר ב', 3 ש"ש
יום רביעי 13:00-10:00
לירון משולם

תרגיל – קדרות
סמסטר ב', 3 ש"ש
יום חמישי 13:00-10:00
מעין בן יונה

טכנולוגיות פיתוח וייצור בתעשייה הקרמית

מסטר ב' 3 ש"ש, 3 נ"ז

יום חמישי 14:00-17:00

לנה דובינסקי

הקורס נועד להקנות כלים רעיוניים, היכרות עם מונחי היסוד ותרגול מעשי של טכניקות ייצור בתחום עיצוב המוצר הקרמי התעשייתי. במהלך הקורס יתנסו הסטודנטיות/ים בתהליכי עיצוב וביצוע של מוצרים, החל בשלבי המחקר, הגיבוש הרעיוני, תכנון ופיתוח השפה הצורנית, דרך בניית דגמים ואבי טיפוס לייצור תעשייתי ועד לביצוע המוצרים באמצעות טכנולוגיות המשמשות בתעשייה הקרמית. התכנים ישולבו ויומחשו באמצעות תרגיל מעשי ויזכו להרחבה בהרצאות ובפרקי לימוד תיאורטיים לאורך הסמסטר. דגש מיוחד יינתן לפיתוח שפה עיצובית הייחודית לחומרים הקרמיים.

שנה ב' + ג'

סדנת מחקר ותיאוריה חומר

שנתי, 3 ש"ש, 4 נ"ז

יום שני 9:30 – 12:30

יעל עצמוני

סדנת המחקר תעסוק בלימוד פרקטיקות מחקר ועשייה בתחום החומר, במקביל להשתקפות התחום בעולם העיצוב והאמנות. במהלך הקורס יועברו מצגות בנושא שימוש בחומר בעולם האמנות והעיצוב העכשווי ובנושא תולדות החומר בתקופות קדומות. הסטודנט יידרש לבצע מחקר מעשי ותיאורטי סמסטריאלי תוך ליווי של מרצים מהמחלקה לתרבות חזותית וחומרית ומתחום תולדות הקרמיקה בעת העתיקה.

סדנת מחקר ותיאוריה חומר

שנתי, 3 ש"ש, 4 נ"ז

יום שני 9:30 – 12:30

ד"ר ערן ארליך

סדנת מחקר ותיאוריה זכוכית

שנתי, 3 ש"ש, 4 נ"ז

יום שני 9:30 – 12:30

דפנה קפמן

סדנת המחקר תעסוק בלימוד פרקטיקות מחקר ועשייה בתחום הזכוכית, במקביל להשתקפות התחום בעולם העיצוב והאמנות. במהלך הקורס יועברו מצגות בנושא שימוש בזכוכית בעולם האמנות והעיצוב העכשווי ובנושא תולדות הזכוכית בתקופות קדומות. הסטודנט יידרש לבצע מחקר מעשי ותיאורטי סמסטריאלי תוך ליווי של מרצים מהמחלקה לתרבות חזותית וחומרית ומתחום תולדות הזכוכית בעת העתיקה.

סדנת פרויקט אישי (יש לבחור סדנה אחת מתוך ארבע בכל סמסטר)

סמסטר א'

סדנת פרויקט אישי
סמסטר א' 3 ש"ש, 2 נ"ז
יום שלישי 10:00 – 13:00
עירית אבא

בהיותי קדריית שהתמחתה בחומר ובעיקר בחומר הפורצלן, בעשרים השנה האחרונות בעבודת האבניים, הפנמתי לתוך עבודתי תרבות קדריית רחבה וחקירה אינטנסיבית של גבולות החומר וטכניקות שונות ומגוונות. ההתמקדות שלי כיוצרת, במושג הכלי הקלאסי/ מסורתי סללה את דרכי ושמה דגש על המתח שנוצר בין המוכר ללא ידוע והתפתחותו "הדמיונית" והמצאתו מחדש של הכלי. לאחר התנסויות ושל לימוד מקצועי ביסודות החומר מגיע הרגע בו הסטודנט/ית ניצב בבחירת דרכו האישית לביטוי ומבע וליצירת כל מאווי ליבו. קורס זה אשר לא יוגבל בנושא אחד ויחיד אלה יתפרס לקשת רחבה וייחודית של כל סטודנט/ית אשר יבחר את תחום העניין האישי שלו. במפגשים נתמקד ונעסוק בהתבוננות על העבודות, מתיחת גבולות החומר, התפתחות הצורה והפונקציה ופרוש עכשווי. קורס זה מבוסס על עבודה עצמית, ביקורת עבודות.

סדנת פרויקט אישי
סמסטר א' 3 ש"ש, 2 נ"ז
יום שלישי 10:00 – 13:00
הילה בן ארי

הקורס יהווה פלטפורמה לפיתוח שפה אישית ויצירת גוף עבודה חדש, תוך בחינת היחסים בין אובייקט וחלל וחיידוד הקשר בין מחקר חומרי ומחקר רעיוני. הקורס יבקש לבחון את החומר בהקשרים של תוכן, פעולה ודימוי ודרך אספקטים של זהות, גוף ומרחב. השיעורים יכללו הנחיה אישית וקבוצתית וחשיפה ליצירות של אמניות ואמנים מהארץ והעולם.

סדנת פרויקט אישי
סמסטר א' 3 ש"ש, 2 נ"ז
יום שלישי 10:00 – 13:00
ד"ר בוריס שפייזמן

לא ידוע מתי התרחש הרגע המכונן שבו בני אנוש יצרו זכוכית לראשונה, אך הדיאלוג בין היוצר והזכוכית נמשך אלפי שנים. כבר במצרים העתיקה נמצאו שרידי זכוכית. הרצון והיומרה ליצור בזכוכית עלולים להתפרש כקפריזה עקשנית שכן קשה מאוד לאלף את החומר המרדני הזה. תהליכי יצירה בזכוכית דורשים מיומנות רבה, כמויות אדירות של אנרגיה, והתמודדויות עם התנאים של הסדנה החמה. מה המקור המיסטי לתשוקה ליצירה בזכוכית? למה אנו מתעקשים ליצור בה? תשובות לשאלות אלו אנו ננסה לברר במסגרת הקורס.

סדנת פרויקט אישי
סמסטר א' 3 ש"ש, 2 נ"ז
יום שלישי 10:00 – 13:00
גליה ארמלנד

"דמיין הוא תחילת היצירה. אתה מדמיין את מה שאתה רוצה, אתה רוצה את מה שאתה מדמיין, ולבסוף, אתה יוצר את מה שאתה רוצה" ג'ורג' ברנרד שו
הקורס מבוסס על ליווי אישי ותמיכה בהתפתחותם האמנותית של הסטודנטים. הקורס מבקש לעזור לסטודנטים לסלול דרך רחבה ועמוקה במסעם האמנותי ולהעניק כלים לדרך זו באמצעות ליווי אישי לאורך כל שלבי היצירה, מתוך מטרה לעורר חשיבה יצירתית ופיתוח שפה אישית. מדי כמה שיעורים נעצור להיפגש בקבוצות קטנות, לשתף, לשוחח ולהיחשף למה שקורה היום בארץ ובעולם בתחום החומר הקרמי והזכוכית.
עם מבט רחב ופתוח לאמנות, אני עובדת בעיקר בחומר הקרמי בשילוב עם חומרים שונים. התחלתי את דרכי היצירתית במחלקה ואת התואר השני עשיתי באמנות בלונדון (Central St. Martin's). עסקתי הרבה בתחום האירור והעיצוב, היצירה שלי מבוססת על ידע צורני, גרפי וקרמי. במהלך השנים פעלתי גם בתחום הקהילתי ויצירה במרחב הציבורי.

סמסטר ב'

סדנת פרויקט אישי
סמסטר ב' 3 ש"ש, 2 נ"ז
יום שלישי 10:00 – 13:00
ג'קרנדה קורי

יומן אישי/דיוקן עצמי
יומן אישי – משמש לרשום אירועים, מחשבות ורגשות של בעל היומן.
הכתיבה ביומן מתבצעת באופן שוטף.
דיוקן עצמי (אוטופורטרט) – מייצג את דמותו של האמן בציור, צילום, פיסול או בטכניקות אמנותיות אחרות, מעשה ידיו של האמן עצמו.
במשך הסמסטר, התלמיד יתבקש לבנות דיוקן עצמי\ יומן אישי בו יינתן לו מרחב של חופש לבטא את עצמו, ולפתח את עולמו הפנימי, יחד עם זיכרונותיו ורגשותיו.
במסגרת הקורס, יודגמו מגוון רחב של שיטות העבודה לסטודנט. השיטות כוללות: אובניים, אקסטרוזר, סלאברולר, עבודת יד, שיטות צביעה, זיגוגים על חומרים שונים.
במקביל לתרגילים הקצרים, הסטודנט יתבקש לנהל יומן אישי, כאשר הכתיבה תתבצע באופן שוטף.

סדנת פרויקט אישי
סמסטר ב' 3 ש"ש, 2 נ"ז
יום שלישי 10:00 – 13:00
פרופ' מולי בן ששון

דיאלוג שבסיסו נושא אישי אותו מנסח הסטודנט, והמרצה כמנחה מסייע לפיתוחו.
נפתח את הסדנה בניתוח משמעותו של פרויקט אשר מגמתו לפתח רעיונות חדשים שהסטודנט שואף לבצע, השרויים במחשבות, ובעקבות המחשבות דורשים הנחיה ועידוד ליישום. תוך כדי תהליך הניסוח הצורני, נדון כיצד לבצע את הפרויקט בהתייחס לשיטות עבודה בקרמיקה וזכוכית, המתבססות על מסורת של עשייה רבת שנים. לסטודנטים המעוניינים בטכניקות קראפט עכשוויות בנוסף לעבודה המסורתית, תתאפשר גישה למיכון מתקדם הקיים במרכז הדיגום של האקדמיה. מרכז זה מאפשר מרחב פעולה חדשני ומרשים לדיגום וביצוע במגוון טכניקות וחומרים.
הקורס מתאים לכל תחומי ההתמחות הנלמדים במחלקה.

סדנת פרויקט אישי – הקורס באנגלית

מסטר ב' 3 ש"ש, 2 נ"ז

יום שלישי 10:00 – 13:00

ליז ביגר

סדנת הפרויקט האישי תתמקד בפיתוח של תהליכים עיצוביים או אמנותיים בתחום הזכוכית תוך פיתוח של הבנה מושכלת לקשר בין הטכניקה הנבחרת וצרכים האמנותיים/עיצוביים. הסטודנטיות/ים יחשפו לגישות שונות בתחום הזכוכית ויבחנו את האפשרויות שהדיסציפלינות השונות בזכוכית מציעות. במהלך הסדנה כל אחד מהסטודנטיות/ים יפתח מהלך עצמי תוך חקירת המדיום הרלוונטי לעבודה האישית.

סדנת פרויקט אישי

מסטר ב' 3 ש"ש, 2 נ"ז

יום שלישי 10:00 – 13:00

מיה מוצ'בסקי פרנס

יסוד הפעולה שלי כיוצרת הוא בהטענת הטכניקות השונות באופני ביטוי חדשים. החומר על מצביו השונים ותהליכי עיבודו מהווים עבורי מקור השראה לתכנים, רעיונות, פרשנות ומשמעות. במסגרת סדנה זו יידרשו הסטודנטים לפתח תהליך עבודה אישי המבוסס על הקשבה והתבוננות מחודשת בתהליכי העבודה המוכרים, בין אם בחומר קרמי, בזכוכית, בגבס, או בכל חומר אחר הזמין במחלקה. תוצרי הקורס יכולים להיות נסיוניים/מחקריים מחד, או גוף עבודה מגובש ומוגמר מאידך.

קורסי סטודיו

מסטר א'

אמנות-מחאה-זכוכית

מסטר א', 3 ש"ש, 2 נ"ז

יום שני 14:30-17:30

דפנה קפמן

בקורס נעסוק בפיתוח עבודות עם תכנים חברתיים פוליטיים, תוך שימוש בזכוכית על מגוון תכונותיה.

הסטודנטים יחשפו לטכניקות השונות הקיימות בתחום הזכוכית ויתנסו בהם, כחלק ממהלך היצירה שיעסוק בתכנים חברתיים-פוליטיים.

**ההשתתפות בקורס כרוכה בתשלום ע"פ השימוש בזכוכית- הערכה מוקדמת כ-100 ₪.

עושים כלים

מסטר א', 3 ש"ש, 2 נ"ז

יום שני 14:30 – 17:30

עירית אבא

הסטודיו יעסוק בפיתוח של מערכות כלים כגון מערכת לקפה, מערכת לארוחה חג וכו' בהשראה של נושאים מגוונים לפי העניין האישי של כל סטודנט. במסגרת הסטודיו נעסוק בפיתוח הקשר בין המרכיבים השונים של המערכת וכיצד מערכת כלים יודעת לייצר שפה ואופי ייחודיים. הסטודיו יתקיים בשיתוף פעולה עם רשת פוקס הום והפרויקטים הנבחרים מתוך הקורס יעברו המרה לפיתוח לתעשייה וייצור מסחרי. לפרויקטים המצטיינים בקורס יוענק פרס של ועדת שיפוט מטעם הרשת ובצלאל.

יוצרת מחוץ לעצמי
סמסטר א', 3 ש"ש, 2 נ"ז
יום שני 14:30-17:30
הדרה רבינוביץ

שיתוף פעולה עם מפעלי תעסוקה העוסקים במלאכות יד. במשך הקורס נכיר קהילות הפועלות במגוון מפעלי תעסוקה חברתיים, ונעבוד בשיתוף פעולה עם המפעל לייצר אובייקט או סדרת אובייקטים אשר יכנסו לרשימת העשייה של הקהילה במקום. מפעלי תעסוקה מייצרים אובייקטים למכירה, הנעשים בידי קהילת המקום, כאשר רובם ארגונים ללא מטרת רווח. העשייה והמכירה מהווים חלק משילוב הקהילה בעולם, ומאפשרים לקהילה להיות שותפים בגאווה ותחושת הסיפוק בהוצאה לפועל של מוצר מהתחלה לסוף. לאחר היכרות עם המפעלים השונים, הסטודנט יבחר את המקום והקהילה המעניינים עבורו לסטודנט. הסטודנט יידרש להתאים את האובייקט קליינט"ומפעל התעסוקה הנבחר יהיה הרצונות ויכולות המקום. מטרת הקורס היא לגרום לנו כאמנים להסתכל החוצה! יש אינספור ערוצים בהם נוכל להתפתח כאמנים בעולם, חלקנו נעבוד לבד בסטודיו, חלקנו נשתלב בתעשייה או קבוצה, קורס זה מבקש לזהות מקומות נוספים מחוץ לסטודיו ולאקדמיה בהם הכישרונות והיכולות האנושיים שלנו יהוו מקור כח אפקטיבי.

קרמיקה דיגיטלית - ייצור תבניות יציקה בעזרת מחשב
סמסטר א', 3 ש"ש, 2 נ"ז
יום שני 14:30-17:30
שרן אלרן

בקורס זה ילמדו הסטודנטים את מכלול השלבים מתכנון ועד ביצוע של עבודה קרמית בעיצוב ממוחשב. הנושאים שילמדו בקורס: עיצוב תלת מימד בתוכנת ריינו (Rhino), תכנון ממוחשב מושכל של תבניות יציקה, ייצור דיגיטלי - יצירת תבניות גבס בעזרת מכונת CNC כמודל להבנת מערכות ייצור מבוקרות מחשב (GCODE, מערכות צירים, מושגי יסוד בייצור דיגיטלי, CAM, CONTROL) ממודל וירטואלי לחומר פיזי. הבנת מגבלות הייצוג הדיגיטלי ומגבלות החומר. שימוש בטקסטורות של מכונה בנושאים מתקדמים (עיצוב פרמטרי, תבניות מודולריות, שימוש בסורק תלת מימד, שימוש במesh, חריטה ישירות בחומר). *לא נדרש ידע או ניסיון בתוכנת מחשב

פרחה הנשמה, הנשמה פרחה
סמסטר א', 3 ש"ש, 2 נ"ז
יום שלישי 14:00-17:00
פרופ' הילה לולו לין פרח כפר בירעם

נצא למסע מתוך המעבדה לשירה, מצוידות בטקסט שיר או חלק ממלל, נעבור דרך נסיונות שונים ומשונים הבוחנים אפשרויות קיום ופיתוח למוצא המילה, נבקר בספריה הלאומית, בסדנת ההדפס הירושלמית, נפגוש משורר חי ומרתק, ונחזור בסוף הקורס למעבדה לשירה, עם ספר אמנית המגיב ופועל לנקודת המוצא, בתערוכה ומסיבה.

Centrepiece

מסטר א', 3 ש"ש, 2 נ"ז

יום שלישי 14:00-17:00

עינב ברנס אליאסוב

בכל אסוף של אובייקטים מוצגים או בכל מרחב עיצובי יש אובייקט אחד, מרכזי התופס את העין ואת תשומת הלב של המתבונן.
בקורס Centrepiece המתקיים כשת"פ עם אחת מחברות ריהוט העילית המובחרות בארץ נלמד לפתח אובייקט מרכז המתבקש להתייחס לקולקציות ריהוט בינלאומיות על כל צרכיה.
פיתוח אובייקט המרכז ישולב בהקניית יכולת מקצועית לבחון קולקציה מגובשת, דרך איסוף מידע וניתוח, הבנת שפה עיצובית, פיתוח Mood Board ועולמות השראה דרך סקיצות ב D / 2D
3 והפיכתן לאובייקטים מרכזיים הבוחנים קומפוזיציה, מושגים של תרבות, מושגי קבע וארעיות, אוריה ואופי והיחס האינטימי בין האדם לסביבתו הקרובה.

פיסול ביציקות זכוכית

מסטר א', 3 ש"ש, 2 נ"ז

יום שלישי 17:00 – 14:00

עינב מקורי

הקורס יעסוק בלימוד שיטות עבודה ביציקת זכוכית. מטרת הקורס היא להעמיק את ההכרות עם טכניקת יציקות הזכוכית דרך למידה, תרגול והבנה יסודית של תכונות החומר, מגבלותיו ושיטות העבודה השונות. במהלך הקורס נלמד להעתיק אובייקט מכל חומר לזכוכית, נכיר שיטות עבודה שונות להכנת תבניות סיליקון ותבניות לשריפה (בטמפ' גבוהה) נתמקד בלימוד ותרגול טכניקות מתקדמות (שעווה נעלמת, ריברס קאסטינג, אינקלוג'ן) ונתנסה ביצירת פרוייקטים מורכבים. כמו כן, נקיף באופן מעמיק את נושא הרפיית הזכוכית, בניית גרפי שריפה ותכנות התנורים.

טכנולוגיה מתקדם

מסטר א', 3 ש"ש, 2 נ"ז

יום רביעי 13:00 – 10:00

ד"ר רחלי בן-קנז וקשלק

הקורס עוסק בטכנולוגיית הזיגוג ומקנה הבנה מעמיקה על העקרונות והמדע שעלפיהם מתקבל הזיגוג. לימוד הקריטריונים שעל פיהם בוחרים חומרי גלם על מנת לפתח מתכון לזיגוג בעל טקסטורה, צבעוניות, אפקט מיוחד רצויים, וכיצד ניתן לקבל את כל אלה בטמפרטורת בשלות רצויה. מקורם של פגמים בזיגוג ותיקונם, נושאים הקשורים בבטיחות הכנת הזיגוג והשימוש בו ועוד.

מתכונת הקורס כוללת הרצאות פרונטליות המשלבות מעבדות ותרגילי בית להגשה.

הציון מורכב משכלול של ציון ההגשות ובחינה בכתב.

**השתתפות בקורס זה מהווה תנאי רישום לקורס צבעוניות קרמית בסמסטר ב'.

הצללות ועידונים

מסטר א', 3 ש"ש, 2 נ"ז

יום רביעי 13:00 – 10:00

אילה צרפתי

הקורס יעסוק באיכויות של אור והצללה, ביחס לאיכויות החומר המתווך ביניהם.
בקורס תינתן הזדמנות לעבודה בתאורה עם חומר עלפי בחירה אישית, תוך מיקוד בהעמקה לפרטים, והרהורים בשאלה איך חומר הופך לנושא של תחושה ומייצר סוג של מחשבה.
במהלך הקורס תינתן הזדמנות להתנסות במהלכים שמטרתם לשחרר ולתת מקום למקריות להתרחש ולהשפיע.
תהליך העבודה יתן הזדמנות לאבחנה וטיפול של מודעות למניעי פעולה, לחומרים, למניפולציות ולתוצר, תוך הקשר למקום האישי.
במהלך הסמסטר ניצור מערכות יחסים עם החומרים שתבחרו ותתבקשו לייצר מהם גופי תאורה.

פיסול פיגורטיבי
מסטר א', 3 ש"ש, 2 נ"ז
יום רביעי 10:00-13:00
ד"ר ערן ארליך

הקורס עוסק בפיתוח התבוננות והבנה של נפחים, מעברים בין נפחים ותנועה בהקשר של הגוף. בקורס נפתח את הפיסול, מתוך התבוננות, ככלי לפיתוח ההבנה והתפיסה הוויזואלית.

כלים גדולים 2
מסטר א', 3 ש"ש, 2 נ"ז
יום חמישי 10:00 – 13:00
ג'קרנדה קורי

בקורס נלמד טכניקות ואופני בנייה שונים של כלים גדולים בבניית יד ועל האובניים. במהלך הקורס יתמודדו הסטודנטים עם תרגילים שונים דרכם ירכשו מיומנות טכנית על האובניים ובעבודת יד, הבנה ויכולת ניתוח צורני של נפחים גדולים. הקורס יתקיים השנה בשיתוף פעולה עם גלריה ג'ינא לאמנות נאיבית ובסיום הקורס יוצגו עבודות מהקורס בתערוכה בגלריה.

פיסול במבער וחרוזים
מסטר א', 3 ש"ש, 2 נ"ז
יום חמישי 10:00 – 13:00
ליאור וגימה

הקורס מקנה יסודות בעיבוד זכוכית רכה עם מבער, תוך לימוד והתנסות במגוון הטכניקות והאפשרויות הגלומות בחומר. הסטודנטיות/ים יתנסו בשלוש טכניקות עבודה: חרוזים, פיסול ומוריני.

חרוזים – עיצוב החרוז (קונס, שטוח, לב וכו'), נקודות, בועות, סטרינגרים, פרחים, הטבעת ומוריני בתוך חרוז.

Moving Object בשיתוף להקת "ורטיגו"

מסטר א', 3 ש"ש, 2 נ"ז
יום חמישי 14:00 – 17:00

מיקה אורסתי

במקצוע הקרמיקה אין מנוס מלגעת פיזית בחומר. נוצר קשר מיוחד בין הגוף שלנו כיוצרים לבין החומר אותו אנו מעצבים, בין אם אנו מודעים לכך או לא. לקשר הזה פנים רבות וישנן אינספור אפשרויות של מגע, התייחסות ונראות.

בקורס נעבור תהליך של מחקר והתנסות בחומר, בגוף, בתנועה, בעבודת ווידאו ובמייצג. ניצור אובייקט קרמי המתחבר לגוף בתנועה וזאת על-ידי עבודה משותפת עם רקדנים מסדנת המחול "ורטיגו". נבחן את הקשר של אובייקט קרמי לגוף – הקשר הפיזי והרוחני ונסה להגדיר את היחסים בין אובייקט-גוף-תנועה. נעלה שאלות כמו באיזה אופן האובייקט יכול להתחבר לגוף, איך האובייקט משפיע על התנועה ולהפך – האם האובייקט "מתחשב" או "מפריע" לתנועה, מה קורה לגוף ומה קורה לאובייקט כשהם מתחברים ואיזה דיאלוג יכול להתפתח מהקשר הזה. ניגע במושגים כמו משקל, נפח, קושי, רכות, שבירות, גמישות, פירוק, הרכבה, סאונד ועוד. העבודה תעשה בזוגות או בקבוצות קטנות תוך שיתוף פעולה בינינו – אנשי החומר, לבין הרקדנים וביחד ניצור עבודת ווידאו או מיצג משותף.

ניפוח מתקדם
מסטר א', 3 ש"ש, 2 נ"ז
יום חמישי 14:00 – 17:00
ד"ר בוריס שפייזמן

אמנות הזכוכית משתרשת עמוק להיסטוריה של האמנות והאומנות. היא נשענת על עבודת כפיים שלא השתנתה כלל עד יום הזה. אם נתבונן באיורים העתיקים המתארים סדנאות אומני זכוכית נגלה שבהלך מאות שנים דבר לא השתנה למעט מקור האנרגיה: במקום עץ ופחם משתמשים היום בגז וחשמל לצורכי חימום הזכוכית. היעד של הקורס להפגיש בין עולם מסורתי, מיסטי כמעט אלכימי של עבודת זכוכית עם אמנות בת זמננו ועיצוב עכשווי. במהלך הקורס אנו נלמד ונתרגל טכניקות מתקדמות של ניפוח זכוכית: Filigrana, Millefiory, Aventurine, Murine, Zenfirico, Ballotini, Reticello, Latticino Overlay, Incalmo, Rollup, Pickup, בהמשך הקורס כל סטודנט יתבקש להגיע לאובייקט מוגמר המבוסס על אחד או על מספר גדול יותר של הטכניקות המתקדמות שלמדנו.

קורס טכנולוגי לתבניות ומידול סביבה ושימוש בתוצרים
מסטר א', 3 ש"ש, 2 נ"ז
יום חמישי 15:00 – 18:00
ששה סרבר

הקורס יעסוק בקשר בין תפיסה עכשווית של פיסול במרחב הווירטואלי והאופן בו ניתן לשלב אותה עם עבודות במרחב הממשי. במהלך הקורס נבחן את המרחב שלנו באמצעות סריקות דיגיטליות ונעתיק אותו לכדי אובייקטים באמצעות תבניות סיליקון. לשם כך נעבוד בסדנה עם חומר על בסיס סיליקון בשם "דרגון סקין". חומר זה יאפשר לנו ליצור תבניות גמישות של אובייקטים הנמצאים במרחב היומיומי שלנו - הסביבה המיידית והמרחב האורבאני. המשימה תהיה ליצור תבניות של טקסטורות או אובייקטים קיימים שמתוכן, באמצעות שימוש באמצעים עכשוויים (כגון תוכנות אינטואיטיביות, אפליקציות חינמיות וסורק ידני), ניצור אובייקטים חדשים ומפתיעים.

מסטר ב'

גופי תאורה מנופחים
מסטר ב', 3 ש"ש, 2 נ"ז
יום שני 14:30-17:30
ד"ר בוריס שפייזמן

הקורס יתמקד בגופי תאורה מבוססי טכניקת ניפוח זכוכית בשילוב פתרונות תאורה עכשוויים. זכוכית היא החומר האולטימטיבי למשחקי אור; זכוכית שוברת קרני אור, מפזרת, מעצימה, ממקדת ומעמעמת אותם. זכוכית מוליכה אור ומקנה לו גוונים וצבעים שונים. במהלך הקורס סטודנטים יחקרו את היכולות פיסיקליות ומורפולוגיות של זכוכית ויפגשו עם מומחים לתאורה וזאת במטרה לעצב גופי תאורה מנופחים.

הדפס קרמי
מסטר ב', 3 ש"ש, 2 נ"ז
יום שני 14:30 – 17:30
גליה ארמלנד

אמנות בלי רעיון היא ארוחה תפלה בלי מלח, אמנות של רעיונות - ארוחה של מלח בלבד" בוריס שץ. עם השנים נהיה ההדפס לחלק אינטגרלי מהשפה הוויזואלית של הקרמיקה העכשווית. יותר ויותר קרמיקאים ומעצבים מציעים הרחבה מרתקת ומרעננת לעשייה הקרמית באמצעות שימוש בטכניקות דו ממדיות, אשר נותנות פתרונות מקוריים לעיצוב ויזואלי על גבי אובייקטים תלת ממדיים.

נרכוש כלים ליצירת ממשק מוצלח בין האובייקט התלת ממדי לפני השטח הדו ממדיים. נלמד טכניקות שונות לטיפול בפני השטח דרך ההדפס הקרמי כגון סטנסילים, דקאלים, ליטוגרפיה ופוטופרינטינג.

השנה באופן ייחודי נקיים שיתוף פעולה עם מוזיאון רוקפלור (מוזיאון ישראל). במסגרת הקורס נשאב השראה מהקרמיקה של בצלאל הישן כגון האריחים המצוירים של שנות ה-20 וניצור יצירות אישיות שלנו המרפרפות לתקופה זו. דווקא המבט אחורה אל עשיה שנעשתה במוסד הלימודים שלנו, באפשרותו להצית בנו מבט רענן אל העתיד. הקורס ילווה במצגות, הדגמות, עבודה חופשית ותרגילים.

Moving Space

מסטר ב', 3 ש"ש, 2 נ"ז

יום שני 17:30-14:30

יעל עצמוני

קורס גלגל המתייחס לעבודת האבניים ככלי פיסולי, באמצעות ניצור גופים הבונים מבנים, חללים ומתייחסים לחלל קיים.

דגשים בקורס: פיתוח שפה אישית, טכניקות על האבניים כשפת פיסול, בחינת הכלי כחלל עצמאי, צבעוניות.

Craft-Net

מסטר ב', 3 ש"ש, 2 נ"ז

יום שלישי 17:00-14:00

אולה ברנר

אחת המטרות של הקורס היא לקחת את הטכנולוגיות המתקדמות ביותר לתוך עולם רגישות החומרית, לשבש את הקודים הדיגיטליים המקובלים בעולם הפרקטי ולפתח דימוי חדשני של עבודת יד עכשווית.

על אף שמקובל לחשוב שהקדמה והטכנולוגיה מייצרת את הקראפט ואת טכניקות הייצור המסורתיות, קורס זה מעלה מגוון רחב של אפשרויות הנובעות מן השילוב בין התחומים. כדי לחזק את מקומן של טכניקות מסורתיות בעבודה בזכוכית ובחומר בעידן הדיגיטלי, עלינו לאתר נישות חדשות בהן טכניקות אלו משתלבות עם הטכנולוגיות המתקדמות ביותר. בכוחם של חיבורים אלה נוכל להעניק משמעויות חדשות לעשייה הידנית, ולהמשיך לחקור את השפעת העולם הדיגיטלי על היצירתיות במלאכות שונות בצורה שעוד לא חווינו.

גאדג'טים למטבח

מסטר ב', 3 ש"ש, 2 נ"ז

יום שלישי 17:00-14:00

פרופ' מולי בן ששון

סחיטת פרי, חליצת גלעינים, פילוח, טחינה ועוד, הן מלאכות הדורשות כלים מיוחדים. בתרבות העולמית ניתן למצוא מגוון כלים המותאמים לפעולות אלו, אשר אופיים עיצובי פיסולי ומאפשר ביצוע בחומרים מגוונים. הקורס ידון בפיתוח כלים מקרמיקה וזכוכית, בהשראת תפיסות קולינריות ועיצוביות, על ידי התאמת הכלי לתפקוד הייחודי לו. בעבודת הסטודיו תבחר אופציה אחת לביצוע ממגוון סקיצות.

תהליך הלמידה הוא הכנה לעבודת סטודיו לייצור כלים ייחודיים, אשר אופיים משלב בין עיצוב לפיסול.

הקורס מתאים לכל תחומי ההתמחות הנלמדים במחלקה.

רישום וחומר
מסטר ב', 3 ש"ש, 2 נ"ז
יום שלישי 14:00 – 17:00
מוש קאשי

הקורס יקנה כלים ללימוד הרישום ותפיסת מרחב דרך שיטות וחומרי רישום שונים. מבנה הקורס יורכב מחטיבות לימוד והתנסות בשיטות עבודה ובחומרים שונים של הפיסול ובעיקר הרישום דרך תרגילים, חלקם במסגרת השיעור וחלקם במקביל בעבודה מחוץ לשיעור. מטלות שיעורי הבית יהוו ערך משלים לנלמד בכיתה יאפשרו תרגול ומיומנות רישום בקצב אישי כמו גם הכנה לשיעורים הבאים. תרגילי רישום, התנסויות לא שגרתיות עם חומרים, סקיצות תלת ממד בחומר ותרגילים רעיוניים קצרים יינתנו במהלך הקורס בשלבים השונים. חטיבות הלימודים יורכבו מהיכרות שיטתית עם חומרי רישום בלימוד ובתרגול שפת הרישום ככלי עזר לפיסול ולתפיסת תלת ממד אבל גם כערך העומד בפני עצמו. במקביל יינתנו תרגילי חומר קצרים לחדד את הזיקה בין הרישום, אובייקטים והמרחב בו הם מצויים. השיעורים יתפרסו על מהלך הסמסטר תוך תיאום וניצול לוח הזמנים והחופשות במהלך הסמסטר למחקר והפנמה. חטיבת הלימודים האחרונה בסמסטר תוקדש לפיתוח מחקר רישום לבחירה שיוגש בשיעור האחרון. שיעורים אלה יינתנו בהנחיה קבוצתית ואישית מתוך מטרה להוביל מהלכים אינדיבידואליים. בשלב סיום הקורס יצורף גם תיק עבודות נבחרות משלבי הלימוד השונים כערך משלים להגשה הסופית.

צבע/ פורצלן/ גלגל
מסטר ב', 3 ש"ש, 2 נ"ז
יום שלישי 14:00 – 17:00
עירית אבא

נגיעתי הראשונה בחומר הפורצלן, כתלמידה, יצרה בי תחושה של יראת כבוד, טוהר, והפורצלן מיועד למלכים ומלכות. הקורס יתמקד בחקר מעבדתי של חומר הפורצלן ובהרחבת ההתנסויות, טכניקות מגוונות ולא שגרתיות בעבודת אבניים. כלי/ אובייקט בשילוב חומרים לא מקובלים, נמוך וגבוה וצבע בשלבים מוקדמים על גוף העבודה ובתוכה. מטרת קורס מעבדתי זה להקנות לסטודנט ידע ומרחב פעולה עד לקצוות החומר האפשרי. דגש מוגבר בחיבור בין חומרים שונים כגון אבנית, פורצלן, Paperclay ומתיחת גבולותיהם, מעיין מטבח אישי בו מתרחשות המצאות מיוחדות חד פעמיות המאחסן רעיונות. זו הזמנה לסטודנט לבדוק אפשרויות ולאגור עושר של שכבות שנערמו לפלטה מחקרית ולתהליך נסייני שתעורר בו הרפתקנות בהמשך דרכו.

מסע: משא, משא: מסע
מסטר ב', 3 ש"ש, 2 נ"ז
יום רביעי 10:00 – 13:00

פרופ' הילה לולו לין פרח כפר בירעם

טיסה ישירה מהפנים האישי למרחב החברתי. בחינה וחקירה של אפשרות לשיתופי פעולה שונים בין סטודנטיות לבין נכי צה"ל חברי מרכז השקום ביפו. דרך רצף של פגישות בין הקהילות השונות, הן במרכז השיקום והן בבצלאל, ננסה לפתח וללוות מהלכים משותפים של חשיבה ועשייה, במדיומים ובמרחבי חיים/ רעיון/ נסיון לכדי פרויקטים ממשיים. הקורס בהנחיה משותפת, גל ברזילי אמן ומשקם במרכז ופרופ' הילה לולו לין פרח כפר בירעם.

קומקומים
מסטר ב', 3 ש"ש, 2 נ"ז
יום רביעי 13:00-10:00
עירית אבא

הקומקום, כלי מרכזי מסורתי המאפיין את מערכת הכלים כולה שהוא מיני מערכת – פרוק מתפזר או ליכוד של הרכבה לאובייקט שלם ומגלם את אחד האתגרים המעניינים ביותר. הקומקום הוא כלי מכיל ומוזג ומזמין לפעולה. היופי שלו במורכבותו - גוף מכסה ידית, זרבובית שלכל אחד מהם תפקיד מוגדר ומהווה הרמוניה בחיבורי חלקיו וצבעוניות שיוצרים מבע אישי. בקורס נעסוק ביצירתו של הקומקום המסורתי, על כל שלביו, בטכניקות שונות, עד להבעה אישית.

אור עובר קורס בויטראז'
מסטר ב', 3 ש"ש, 2 נ"ז
יום רביעי 13:00-10:00
נועה פיין

הקורס יעסוק בבחינה של מובן האור והשימוש בו באופן מסורתי באמנות הויטראז' והאופן בו היא מתכתבת עם הצילום כמדיום העוסק אף הוא באור כמרכיב מדיומאלי יסודי. בקורס נמתח את המובן של האור כמרכיב אקטיבי בבניית דימוי ונוכחות עכשוויים. התוצרים של קורס משותף זה יוצגו כתערוכה משותפת. הקורס יעסוק במובן של הדימוי מבוסס האור כאיכות צילומית חיה והאופן בו ניתן לחשוב את הויטראז' כצילום במצב התהוות. נלמד על אמנות הויטראז' דרך שתי טכניקות - טיפני והנחת פרופילי בדיל. נכיר את ההיסטוריה של הויטראז' מהמאה ה-12 ועד ושימושי הטכניקה באמנות ובעיצוב העכשווי. נלמד לחתוך לשייף את הזכוכית השטוחה, נעביר את הזכוכית מניפולציה בתנור, ונגרע ממנה באמצעות שיוף והתזת-חול, נניח צבעי אנמל ונחבר את חלקי הזכוכית. בתרגיל האישי נשאף למתוח את גבולות הטכניקה - נתאים ונחבר חלקי זכוכית תלת מימדית, זכוכית ממוחזרת ואף חלקים ממתכת ועץ. בנוסף נלמד כיצד להעביר דימויים דו מימדיים לזכוכית בטכניקות חדישות (הדפס / הנחת דקאליים) וכיצד לתכנן את העבודה הרצויה על פי סקיצה או תמונה דו מימדית.

צבעוניות בחומרים קרמיים
מסטר ב', 3 ש"ש, 2 נ"ז
יום חמישי 13:00-10:00
אמנון עמוס

אחד האתגרים הגדולים הניצבים בפני היוצרים/ת בחומר הוא הצבע וכיצד להשתמש בו באופן מדויק מתוך שליטה וכוונה. מטרת הקורס היא ללמוד להבחין בין איכויות שונות של צבע ושילובם מה הוא ההבדל בין צבע הנובע מתוך החומר(גוף החומר) לחיפוי פני השטח באנגוב, לחיפוי בזיגוג בעל נפח ומרקם כל אחד מהאלמנטים האלה מתקיים כחומר באופן עצמאי ללא תלות באחר ומגלם בתוכו מגוון רחב של אפשרויות. השאיפה היא לחבר בין שלושתם יחד, באופן שישרת את היצירה. בתחילת הקורס כל סטודנט יגדיר מאפיין של צבעוניות שבאמצעותו הוא רוצה לבטא מחשבה או תחושה ואז הוא יחל בניסיונות לחקור מה היא הדרך להגיע לתוצאה המדויקת ביותר. במקביל נלמד דרכי יישום שונות של צבע וכיצד הצבע מתייחס לצורה. *השתתפות בקורס טכנולוגיה מתקדם מהווה תנאי הרשמה לקורס זה.

Guerilla Crafting
מסטר ב', 3 ש"ש, 2 נ"ז
יום חמישי 13:00-10:00

לנה דובינסקי

סטודיו אקטיביסטי למען טבע עירוני

בהנחיית לנה דובינסקי ובשיתוף פעולה עם עמיר בלבן, החברה להגנת הטבע מחקר ותצפיות שיערכו הסטודנטים בסביבה הבנויה יהוו את נקודות ההזנק עבור פיתוח וייצור מוצרים שידעו לספק מענה לפעולות ההתערבות לטובת טבע עירוני. במקומות בהם הטבע נדחק בפני הבטון, ואף נחשב ללא רצוי, נבטיח תנאי מחייה עבור הצמחים, החרקים ובעלי החיים, וזאת באמצעות חשיבה מערכתית ושימוש בחומרים ברי קיימא, והמרכזי ביניהם- החומר הקרמי וחומרי האדמה, שיעזרו לכוון מערכות אקולוגיות זעירות. החשיבה העיצובית תשען על מודלים מערכתיים נבחרים מתחום האקולוגיה: מודלים ריזומטיים, מודלים היברידיים, אפופוטוזיס, מודלים "טפיליים", מודלים "מטאבוליים", ממברנות, סימביוזה, ו-commensalism. לקראת סיום הקורס, ישתלו המוצרים במרקם העירוני בכדי להוכיח היתכנות ולסלול את הדרך להתערבות קבוע ורחבה יותר במרקם האורבני.

חומר ודימוי נע

מסטר ב', 3 ש"ש, 2 נ"ז
יום חמישי 13:00 – 10:00

הילה בן ארי

הקורס יהווה פלטפורמה ליצירה ומחקר של אופני ביטוי עכשוויים בחומר קרמי וזכוכית דרך מפגש עם מדיות חדשות כגון וידאו, סטופ מושן ועוד. מטרת הקורס היא יצירה של עבודות חדשות הפותחות את מרחב העבודה בחומר ומציעות נתיבי יצירה ייחודיים דרך דיאלוג עם הדימוי הנע. במהלך הקורס יבחנו שאלות לגבי היחסים בין החומר הממשי והדימוי המוקרן, בין סטטיות ותנועה ובין מרחב וזמן. הקורס יתבסס בעיקרו על פיתוח פרויקט של כל סטודנט/ית, ויצירת ביטוי אישי דרך הדיאלוג בין המדיות.

פיסול מתקדם במבער ובמוריני

מסטר ב', 3 ש"ש, 2 נ"ז
יום חמישי 13:00 – 10:00

ליאור וגימה

קורס זה מיועד לסטודנטים אשר התנסו בעבודת מבער והמעוניינים לפתח את המיומנות בטכניקה זו תוך מתן תשומת לב להכרת האנטומיה של פיסול אנושי בטכניקת מבער. פיסול – פיסול דמויות שטוחות, תלת ממדיות, דמויות מניאטוריות, חיבורים ומבנים. מוריני – עשיית מוריני בסיסי, עשיית מוריני מורכב/קבוצתי.

מידול תבניות קרמיות לניפוח זכוכית

מסטר ב', 3 ש"ש, 2 נ"ז
יום חמישי 17:00 – 14:00

סשה סרבר

הקורס יעסוק בפיתוחים טכנולוגיים עכשוויים והתאמתם לצורות עבודה קלאסיות. במהלך הקורס נעסוק בהדפסות במדפסת תלת ממד, סריקה באמצעות סורק ידני ובאמצעות אפליקציות חינוכיות בסמארטפון, נעשה שימוש בבינה מלאכותית שפותחה בישראל בשם Bots101 לשם עיצוב ופיתוח אובייקטים להדפסה, ובאמצעותם ניצור ונמדל תבניות נגטיב לקרמיקה וניפוח זכוכית.

שריפות
מסטר ב', 3 ש"ש, 2 נ"ז
יום חמישי 14:00 – 17:00
אבנר זינגר

שנה ד'

מרכז שנה ד': מוש קאשי

סדנה חומרית רעיונית - מסלול חומר
מסטר א', 3 ש"ש, 3 נ"ז
יום שני 9:30 – 14:30
מיה מוצ'בסקי פרנס

במסגרת קורס זה, המתקיים בסמסטר הראשון בשנה ד', יעשו הסטודנטים את צעדיהם הראשונים בתהליך שיתפתח בסופו של דבר לכדי פרויקט הגמר. בקורס תינתן סדרת תרגילים קצרים שמטרתם לעזור לכל סטודנט/ית לגבש, מתוך טווח העשייה האישית שלו/ה, את התשתית לפרויקט משמעותי ורחב היקף במדיום הקרמי. הקורס מבוסס על עבודת סטודיו פעילה, דיונים כיתתיים ומפגשים אישיים.

סדנה חומרית רעיונית - מסלול זכוכית
מסטר א', 3 ש"ש, 3 נ"ז
יום שני 9:30 – 14:30
ליז ביגר

קורס העמדת תערוכת גמר
שנתי, 3 ש"ש, 6 נ"ז

מסטר א' יום רביעי 14:00 – 17:00
מסטר ב' יום רביעי 10:00 – 13:00
ד"ר ערן ארליך

בקורס תערוכה הסטודנטיות/ים ילמדו את כל ההיבטים הקשורים לתערוכה אישית, החל מבחינה וחקירה של הפרמטרים העיצוביים הקשורים להקמת תערוכה באופן שידייק את כוונתם המקורית ועבור בהיבטים נוספים הקשורים לגיבוש של תערוכה אישית כגון הממד האינטרנטי ובניית אתר אישי וכלה באופן בו ניתן "לצאת החוצה" עם התוצר המוגמר. במסגרת הקורס תתקיים סדנה שנתית בהנחיית **עינב ברנס אליאסוב**. כחלק מהסדנה תתקיים הנחייה אישית של פרויקט הגמר אל החיים שמחוץ לכתלי האקדמיה. מהקונספט של פרויקט הגמר, פיתוחו, בנייתו, הצבתו ועד להשתלבות בעולם "האמיתי".

מסמך ליווי

שנתי, 3 ש"ש, 4 נ"ז
מסטר א' יום רביעי 10:00 – 13:00
מסטר ב' יום שלישי 10:00 – 13:00
מוש קאשי

קורס מסמך ליווי מפגיש לאורך השנה את כלל תלמידי שנה ד' ומלווה את פרויקטי הגמר בשלביהם השונים.

תפיסת הקורס מושתתת על הקניית כלים תיאורטיים ועיוניים, פיתוח שפה לדיון וביקורת בזיקה לפרויקט הגמר האישי. במסמך הליווי יתגבש איסוף הידע והניסיון שהצטברו בתהליך הלימודי ובמיוחד בעבודת הגמר לכלל ניסוח וביטוי באופנים שונים של השפה האמנותית כמו כתיבה, תרשימים, מודלים ומצגות ביחס להתפתחות הפרויקט האישי בפרמטרים הייחודיים לעבודה ולמיקומה במרחב השיח לו היא שייכת.